

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8524200319
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8524200319.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX E. F., t.č. Reedukačné centrum Zlaté Moravce, Prílepská 1421/6, 953 01 Zlaté Moravce, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, dieťa rodičov, otec: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. D. XXX, zastúpený: JUDr. Rastislav Stašák, advokát, Advokátska kancelária so sídlom 17. novembra č. 14, 064 01 Stará Ľubovňa, matka: A. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX E. F. v konaní o návrhu o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

- „ 1. Maloleté dieťa, A. B., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca, G. B., nar. XX.XX.XXXX.
2. Matka, A. I., nar. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 50 eur mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca G. B..
3. Styk matky s mal. A. B. sa neupravuje. “

II. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo obmedzené do právoplatného skončenia veci samej.

odôvodnenie:

1. Otec mal. dieťaťa (ďalej len navrhovateľ) sa návrhom doručeným súdu dňa 19.03.2024 domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, ktorým žiadal mal. A. zveriť do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazat' platením výživného, podľa úvahy súdu a styk matky s mal. A. neupravovať. Súčasťou návrhu vo veci samej je aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovateľ žiadal dočasne zveriť mal. A. do jeho osobnej starostlivosti, styk matky s dcérou neupravovať a zaviazat' matku platiť výživné v nevyhnutnej miere – podľa úvahy súdu. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/142/2011 zo dňa 22.11.2011 bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bola mal. A. zverená do osobnej starostlivosti matky. Od vydania rozsudku uplynulo 12 rokov. Matka mu dlhodobo bránila v kontakte s A., neposkytovala mu o nej žiadne informácie, po istom čase sa dozvedel, že matka bez jeho vedomia maloletú umiestnila v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, dôvod mu nebol oznámený. Po tom čo sa dozvedel o umiestnení dcéry skontaktoval sa s ňou, dozvedel sa, že matka sa o ňu prakticky prestala zaujímať po tom, čo si založila novú rodinu. A. odsunula na druhú koľaj, v dôsledku čoho dochádzalo medzi nimi k nezhodám a preto bolo matke pohodlnejšie umiestniť dcéru v zariadení, ktoré je vzdialené stovky kilometrov. Dcéra mu oznámila, že matka ju po umiestnení v zariadení takmer vôbec nekontaktuje, nenavštevuje ju, neumožňuje jej návštevy doma. A. tak bola neprirodzene vytrhnutá zo svojho domáceho prostredia. Na požiadanie dcéry, dcéra trávila Vianoce v jeho domácnosti, počas spoločne strávených dní mu opakovane uvádzala, že matka sa o ňu vôbec nezaujíma. Dcéra sa u nich cítila dobre a výborne si rozumela s jeho súčasnou partnerkou, poprosila ho či by si ju nemohol vziať k sebe. Na základe tejto prosby s jeho súčasnou partnerkou prebrali túto možnosť, upravili domácnosť, aby mala A. vhodné prostredie na bývanie a prípravu do

školy. V súčasnosti už A. môže bývať u nich. Spolu s partnerkou A. poskytnú dostatočné zázemie a vhodné podmienky pre jej osobnostný rozvoj. Zároveň sa A. môže vrátiť do jej pôvodnej školy, ktorú navštevovala pred umiestnením v reedukačnom zariadení. Navrhovateľ má za to, že nie je v záujme mal. A., aby bola umiestnená v reedukačnom centre len preto, že s matkou nevychádza dobre a matka zrejme jej výchovu nezvládala, keď má ešte otca, ktorý by sa o ňu spolu so svojou novou rodinou rád staral. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil skutočnosťou, že z rozhovorov s mal. A. zistil, že v reedukačnom centre sa necíti dobre, nie je tam šťastná, nevidí potrebu jej pobytu v tomto zariadení a navyše nemá možnosť absolvovať adekvátne vzdelanie, aké by mala na gymnáziu, preto by čím skôr rada žila s jeho rodinou a navštevovala svoju pôvodnú školu t.j. Gymnázium Terézie Vansovej. Má za to, že nie je v jej záujme ďalší pobyt v tomto zariadení. Keďže do zariadenia ju umiestnila matka, len ona by ju mohla odtiaľ vziať späť, o čo však nejaví záujem. Má za to, že je v záujme A. aby sa čím skôr vrátila do školy, kde sa bude adekvátne pripravovať na svoje budúce povolanie. Každý ďalší deň v reedukačnom zariadení len sťažuje jej riadne pokračovanie v štúdiu. Je potrebné umožniť A. návrat do jej pôvodnej školy čím skôr, aby sa čím skôr mohla vrátiť do svojej pôvodnej školy a taktiež aby čím skôr mohla opustiť zariadenie ktoré nemôže v žiadnom prípade suplovať rodinu. K návrhu pripojil prehlásenie svojej partnerky J. D..

2. Uznesením sp. zn. 2P/28/2024 zo dňa 19.03.2024 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Na výzvu súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni doložil vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a správu o prešetrení pomerov maloletého dieťaťa jeho rodičov.

4. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mal súd preukázané, že mal. dieťa pochádza z manželského vzťahu A. I. a G. B.. Manželstvo je právoplatne rozvedené. Mal. A. – matka uviedla, že mal. dieťa navštevuje krajčírsku školu v Zlatých Moravciach, je zdravá, prekonala len bežné detské ochorenia. Dňa 20. 03. 2024 sa úrad telefonicky spojil s Reedukačným centrom v Zlatých Moravciach, kde pani riaditeľka centra umožnila telefonický hovor s mal. A., pre zistenie jej názoru na daný návrh. Mal. dieťa uviedlo: „ Volám sa A. B., viem o tom, že otec podal návrh, aby som bola s ním. Bavili sme sa o tom s otcom a chcela by som ísť k nemu. Náš vzťah s otcom je momentálne úplne super a aj s jeho priateľkou. Ona je vekovo bližšie ku mne, má 25 rokov, takže máme spoločné záujmy. Tiež s ňou vychádzam super. S mamou teraz nemám najlepší vzťah, dosť sa hádame. Náš vzťah nie je taký, ako má byť medzi matkou a dcérou. Mama má priateľa, teraz už manžela a s ním nevychádzam dobre, tak možno aj tým to bude. Ja som pracovala na vzťahu s mamou aj s tunajšou psychologičkou, ale je to stále to isté, nevidím posun. Tu v centru som už skoro rok a pol, nie je to tu zlé, ale nie som doma, kde by som chcela byť.“ Zo správy kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že matka mal. dieťaťa pracuje v školskej jedálni na ZŠ – Komenského v Starej Ľubovni. Jej príjem je minimálna mzda. Poberá prídavky na 3 mal. deti v sume 180 eur, výživné na mal. A. vo výške 130 eur. Matka má ďalšie dve mal. deti, a to mal. A. a mal. A.. Matka mal. dieťaťa uviedla, že s daným návrhom nesúhlasí. Zdá sa jej to zbytočné, keďže mal. A. bude aj tak prepustená v júni tohto roku a v auguste bude mať 18 rokov. Matka nevidí dôvod, prečo by mala ísť do otcovej starostlivosti. Matka tvrdí, že z otcovej strany to je účelové, aby sa vyhol výkonu testu – momentálne na súde prebieha konanie za psychické a fyzické týranie matky. Otec sa vyhrážal matke zabitím. Matka chodí aj ku psychologičke. Po prepustení mal. dcéry matka by chcela, aby sa vrátila k nej, kde má ďalej svoju samostatnú izbu a má tam aj svoje veci. Dodala, že je dcére ochotná pomôcť aj pri osamostatnení sa, prispeje jej aj na nájom. Mal. A. hodovala alkoholom, drogám, preto je tam, kde je. Našli ju aj v Poprade pri bezdomovcoch. Ďalej uviedla, že otec si rád vypije, a ako môže dať alkoholik pozor na alkoholika? Dodala, že s otcom nie je v kontakte, volali si zhruba pred mesiacom, kde sa rozprávali o dcére. Spomenula, že otcovi nikdy nebránila stretávať sa s mal. dcérou. Exmanžel platí výživné pravidelne, ale mali už 2-krát súd, pretože neplatil. Výdaje, ktoré matka vyčíslila: inkaso 90 eur, strava v MŠ 50 eur, strava v ZŠ 20-30 eur, pobyt mal. A. 200 eur, hygiena 100 eur, telefón 20 eur, výdavky na stravu doma. Otec mal. dieťaťa je SZČO v oblasti montážnych prác. Jeho príjem je cca 1 000 – 1 500 eur mesačne. Bol odsúdený za nebezpečné vyhrážanie sa v práci. Otec uvádza, že trvá na danom návrhu, chce, aby mal. A. sa vrátila naspäť do rodiny a dokončila gymnázium, a šla ďalej tak, ako má. Otec chce mal. dieťa do svojej starostlivosti. Má vedomosť aj o tom, že mal. A. chce ísť k nemu, nechce ísť ku matke, tam jej vadí jej otčim, nemajú tam dobré vzťahy. Dodal, že mal. A. má už svoj rozum, takže stretávaniu sa dcéry s matkou nebude brániť. Výživné ponecháva na súd. Keď otec po siedmich rokoch videl dcéru, tak ju ani nepoznal. Ale bola už trikrát u nich a naviazali dobrý vzťah, volajú si pravidelne dvakrát do týždňa už asi pol roka. Jej správanie je primerané veku, otec s dcérou

nemá žiadne problémy. Otec dodal, že s matkou mal. dieťaťa nebol 7 rokov v kontakte, no zhruba pred mesiacom spolu volali, a od vtedy zase sa nekontaktujú. Otec hradí výživné pravidelne vo výške 130 eur mesačne, prispieva aj navyše. Mal. dieťa má kontakt so štyrmi ľuďmi a to s otcom, jeho družkou, matkou a so svojim priateľom. Otec dodal, že v škole na Gymnázium Terézie Vansovej môže pokračovať, to sa dá vybaviť. Mal. A. má záujem o vrátení sa do školy na gymnázium, chce sa vzdelávať. Mal. dieťa je zdravé. Otec uviedol, že je na neho podané obvinenie o týranie matky, v apríli 2024 majú vytyčený termín s pojednávaním, no je si istý, že ho vyhrá, nakoľko bol krivo obvinený. Sociálnym šetrením bolo zistené, že otec spolu s družkou a ich spoločnou dcérou K. bývajú v poschodovom murovanom dome na adrese H. XXX. Prvé podlažie je vyhradené starému otcovi. Na poschodí je kuchyňa, jedáľenský kút, obývací izba, spálňa, kúpeľňa a WC. Pôjd domu chce otec prerobiť, plánuje tam urobiť dve izby. Mal. A. by teraz spala v obývačke alebo v spálni. V obývacej izbe je rozkladací gauč, krb, TV, detská stolička. Spálňa je zariadená manželskou posteľou, skriňou, komodou a postieľkou. Maloleté dieťa má vytvorený priestor na oddych, pokojný spánok a svoje voľnočasové aktivity. Domácnosť je zariadená kompletne na pohľad novým nábytkom. V dome je zavedená elektrická energia, prívod vody. Kúrenie v domácnosti je na tuhé palivo. Hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. V domácnosti má mal. dieťa základné šatstvo. Mesačné výdaje na domácnosť otec vyčíslil nasledovne: elektrina 166 eur, voda 10 eur, internet 18 eur, TV 10 eur, telefón 35 eur, výživné na dieťa 130 eur, SZČO – odvody 280 eur, kúrenie 100 eur, daň z nehnuteľností 25 eur. Ďalej uviedol, že rodičom a mal. A. bola ponúknutá úradom psychologická pomoc na referáte poradenskopsychologických služieb. Orgán SPODaSK zisťoval a posudzoval pomery na strane oboch rodičov so záverom, že rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu mal. dieťaťa, uviedli, že poznajú potreby dieťaťa, vedia tieto potreby zabezpečiť a sú spôsobilí postarať sa o mal. dieťaťa. Vzhľadom na vyššie uvedené, kolízny opatrovník navrhol súdu návrhu otca v celom rozsahu vyhovieť, má za to, že dieťa má vyrastať v prirodzenom prostredí a z vyjadrenia mal. A. vyplýva, že s otcom a jeho družkou má dobrý vzťah, rozumejú si a jej priánim je, aby bývala spolu s otcom a jeho družkou.

5. Z informácií poskytnutých Reedukačným centrom Zlaté Moravce mal súd preukázané, že mal. A. bola v ich zariadení umiestnená na základe prvej dohody (dohoda uzavretá s matkou, o ktorej otec nebol informovaný) v období od 04.11.2022 do 30.06.2023 - dôvody umiestnenia: zhoršený prospech, alkohol, cigarety, nerešpektovanie matky. Druhá dohoda bola uzavretá s matkou na obdobie od 08.08.2023 do 30.06.2024 - dôvody umiestnenia: nerešpektovanie autorít, účelové správanie, úteky. O tejto dohode bol otec informovaný a dohoda mu bola zaslaná poštou. Dňa 06.01.2023 bola maloletú navštíviť matka A. I.. Dňa 07.10.2023 bol maloletú navštíviť otec G. B.. S otcom je v pravidelnom telefonickom kontakte, s matkou sporadicky. Od 27.10.2023 do 29. 10. 2023 bol umožnený po dohode s matkou pobyt mimo zariadenia a vrátila sa 30.10.2023, k matke sa nedostavila údajne pobyt strávila u otca. Od 20.12.2023 do 07.01.2024 bol umožnený po dohode s matkou pobyt mimo zariadenia u otca a vrátila sa 13.01.2024 s tým, že otec nás kontaktoval, že A. je chorá. Od 04.03.2024 do 10.03.2024 bol udelený pobyt mimo zariadenia u otca a vrátila sa načas. Z informácie zariadenie vyplýva, že aktuálne pozorujú, že A. si rozumie viac s otcom, má k nemu vytvorený lepší vzťah. Na základe jej verbalizovania usudzujú, že viac chce tráviť čas s otcom, cíti sa v jeho domácnosti dobre, rozumie si aj s jeho priateľkou. S matkou má ťažkú komunikáciu, obmedzila s ňou kontakt a viac si upevňuje vzťah s otcom a jeho priateľku. Otec ju podporuje finančne a pri návratoch od otca býva pozitívne naladená.

6. Súd po preskúmaní doložených listinných dôkazov dospel k záveru, že skutkový stav zodpovedá stavu ako ho opísal navrhovateľ v návrhu a kolízny opatrovník vo vyjadrení. K tomu súd dodáva, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2C/142/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.12.2011 bolo manželstvo rodičov mal. A. rozvedené, v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bola mal. A. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné v sume 80 eur mesačne. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/94/2016 zo dňa 15.03.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.04.2017 bola schválená rodičovská dohoda ktorou došlo k zvýšeniu výživného pre mal. A. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne, počnúc 11.05.2016. Tunajším súdom je vedené trestné konanie proti otcovi mal. A., G. B., pod sp. zn. 1T/4/2022 o podanej obžalobe Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom § 138 písm. b) Trestného zákona a prečin nebezpečné prenasledovanie podľa § 360a ods. 1, písm. a) písm. c) ods. 2 písm. a) Trestného zákona pre skutky, ktorých sa mal dopustiť v období od septembra 2006 do presne nezisteného mesiaca roku 2009, v období od presne nezisteného mesiaca

roku 2009 do 2012 a od 01.09.2011 až najmenej do februára 2020 voči bývalej manželke – matke mal. A.. Trestné konanie doposiaľ nie je ukončené, v mesiaci apríl je vytýčený termín hlavného pojednávania.

Právne posúdenie vecí:

7. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 361 C.m.p. súd nariadi neodkladné opatrenia aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

9. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

12. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

13. Podľa § 367 ods. 5 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

14. Podľa § 38 C.m.p. ak je účastníkom maloletý, ktor je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

15. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výživne maloletch a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

18. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

20. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

22. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

23. V zmysle čl.3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

24. Podľa čl. 5 Základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len ZoR) Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinnosti alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

26. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) ZoR Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

30. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

31. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

32. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Právne posúdenie vecí:

33. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

34. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov.

35. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiachnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

36. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu, listinnými dôkazmi doloženými navrhovateľom, pripojenými súdnymi spismi týkajúce sa mal. A. a trestným spisom, správou kolízneho opatrovníka súčasťou ktorej je názor vyslovený maloletou, informáciou reedukačného zariadenia a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a neodkladné opatrenie podľa návrhu otca je v záujme mal. A..

37. Mal. A. je na základe dohody rodičov, ktorú súd schválil, zverená do osobnej starostlivosti matky. Na základe dohôd matky so zariadením, bola mal. A. umiestnená v Reedukačnom centre Zlaté Moravce v období od 04.11.2022 do 30.06.2023 (8 mesiacov) bez vedomia otca. V súčasnosti je mal. A. v zariadení na základe dohody matky, o čom už otec bol informovaný, v zariadení sa nachádza od 08.08.2023 a má sa v ňom nachádzať do konca školského roka t.j. do 30.06.2023 (umiestnená je už 7 mesiacov). Dôvodom aktuálneho umiestnenia je nerešpektovanie autorít, účelové správanie, úteky. Za celé obdobie pobytu v zariadení matka mal. A. navštívila len jedenkrát, pri matke na pobyte mal. A. nebola ani jedenkrát. U otca už strávila tri pobyty, vrátane Vianočných sviatkov. Z vyjadrenia mal. A. pred kolíznym opatrovníkom vyplýva, že s matkou si nerozumie, dôvodom môže byť súčasný manžel matky, jej želaním je byť s otcom, s ktorým si rozumie a rozumie si aj s jeho súčasnou partnerkou. Tieto skutočnosti vyplývajú aj z informácií reedukačného zariadenia. V najlepšom záujme dieťaťa je aby vyrastalo v prirodzenom prostredí, s rodičmi, resp. rodičom ktorý ho má rád. Súd má za to, že vzhľadom na dĺžku pobytu v zariadení (cca 16 mesiacov) je v najlepšom záujme dieťaťa návrat k rodičovi, ktorý ju chce prijať, s ktorým si rozumie a u ktorého má vytvorené vhodné podmienky pre všestranný rozvoj. Naviac, keď je to aj želaním dieťaťa, na ktorý vzhľadom na vek mal. A. (blízky veku dospelosti), súd musí prihliadnuť. Súd zohľadnil aj skutočnosť, že voči otcovi dieťaťa sa vedie trestné konanie, avšak tu musí súd podoznieť, že vo veci doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, platí zásada prezumpcie nevinoty, pričom skutkov, ktoré sú predmetom obžaloby sa otec dieťaťa mal dopustiť, voči matke, nie voči mal. A..

38. Vzhľadom na uvedené, súd dočasne zveril mal. A. do osobnej starostlivosti otca, keďže má za to, že je v jej najlepšom záujme, aby žila v prirodzenom prostredí u rodiča, ktorý ju má rád, chce ju prijať, s ktorým má vytvorený dobrý vzťah, u ktorého má vytvorené vhodné a stabilné prostredie, u rodiča ktorý si verí, že jej výchovu, vzhľadom na vek – blízky veku dospelosti, zvládne.

39. V rámci neodkladných opatrení možno nariadiť rodičom platenie výživného v nevyhnutnej miere, a to v zmysle § 366 C.m.p. a určenie výšky výživného bude predmetom ďalšieho konania vo veci samej t.j. zmeny úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, výrok predbežného opatrenia nepredurčuje obsah meritórneho rozhodnutia a výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb oprávneného a nie je rozhodujúce, či povinný je schopný platiť a v akej výške.

40. Zákon o rodine v § 62 ods. 2 určuje rodičom povinnosť prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, ďalej uvádza, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V ustanovení § 62 ods. 3 Zákona o rodine ukladá každému z rodičov povinnosť, bez ohľadu na jeho osobné, majetkové a zárobkové pomery, platiť výživné v nevyhnutnej miere, t.j. v rozsahu 30 % sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, ktoré podľa Opatrenia MPSVaR č. 220/2023 Z.z. o úprave súm životného minima s účinnosťou od 01.07.2023 je toto minimálne výživné v sume 36,83 eur. Výživné v takomto rozsahu je povinný platiť aj rodič, ktorý nemá žiaden príjem.

41. Matka dieťaťa podľa vyjadrenia pred kolíznym opatrovníkom je zamestnaná v školskej jedálni ZŠ – Komenského v Starej Ľubovni, jej príjem má byť vo výške minimálnej mzdy, čo činí cca 750 eur, okrem mal. A. má ešte dve vyživovacie povinnosti.

42. Súd zdôrazňuje, že v danom prípade sa jedná len o dočasnú úpravu práv a pomerov účastníkov, kde sa nárok len osvedčuje a nemusí byť dokázaný. Dôkazne budú všetky tvrdenia rodičov mal. dieťaťa preverené v konaní vo veci samej. Uvedené neodkladné opatrenie nie je meritórne rozhodnutie, ani ho neprejudikuje, ide len o dočasnú úpravu pomerov s prihliadnutím predovšetkým na záujmy maloletého dieťaťa, na ktoré súd je povinný prednostne prihliadať a chrániť ich. Preto súd neodkladným opatrením zaviazal matku platiť výživné v rozsahu nad sumu minimálneho výživného, ktorá súčasne predstavuje nevyhnutnú mieru, a to v sume 50 eur mesačne. Takto určené výživné pokryje nevyhnutné, nutné náklady na výživu mal. dieťaťa s pripočítaním osobnej starostlivosti otca a jeho finančného príspevku, a to do rozhodnutia súdu o merite veci v ktorom bude určená výška výživného.

43. Vzhľadom na vek mal. A., súd styk matky s dcérou, tak ako to navrhol otec, neupravoval.

44. Súd zdôrazňuje, že v danom prípade sa jedná len o dočasnú úpravu práv a pomerov účastníkov, kde sa nárok len osvedčuje a nemusí byť dokázaný. Dôkazne budú všetky tvrdenia rodičov mal. dieťaťa preverené v konaní vo veci samej. Uvedené neodkladné opatrenie nie je meritórne rozhodnutie, ani ho neprejudikuje, ide len o dočasnú úpravu pomerov s prihliadnutím predovšetkým na záujmy maloletých detí, na ktoré súd je povinný prednostne prihliadať a chrániť ich. Preto súd neodkladným opatrením mal. dieťa dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca, zaviazal matku platiť výživné v nevyhnutnej miere v sume 50 eur mesačne a styk dcéry s matkou neupravoval.

45. Trvanie neodkladného opatrenia je obmedzené na čas do právoplatného skončenia konania veci samej.

46. O trovách konania súd v zmysle § 58 C.m.p. rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnite považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).